

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2013 roku

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu III Wydział Rodzinny i Nieletnich
w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Magdalena Wacowska

Protokolant: Agnieszka Żyłka

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2013 roku we Wrocławiu

na rozprawie sprawy z powództwa **N. P.**

przeciwko **R. P.**

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego R. P. alimenty na rzecz powoda N. P. z kwoty po 150 zł miesięcznie ustalone ugodą zawartą przez strony przed Sądem Rejonowym (...) do kwoty po 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 23 lipca 2012 roku, płatne z góry do 5-tego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk K. F. jako przedstawicielki ustawowej powoda;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu) kwotę 186 zł (sto osiemdziesiąt sześć złotych) tytułem opłaty sądowej, od ponoszenia której powód był zwolniony, w tym za klauzulę wykonalności;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz przedstawicielki ustawowej powoda kwotę 257,16 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych szesnaście groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 lipca 2013 r. K. F., działając w imieniu powoda N. P. wniosła o podwyższenie alimentów ustalonych na rzecz powoda od pozwanego R. P. ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie o sygn. akt III RC (...) z kwoty 150 zł miesięcznie do kwoty po 850 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu, płatnych do dnia 5-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności do rąk matki K. F..

W uzasadnieniu pozwu matka powoda wskazała, że od daty zawarcia ugody potrzeby powoda znacznie wzrosły. Ustalona ugodą kwota 150 zł miesięcznie nie jest w stanie zaspokoić nawet części podstawowych potrzeb dziecka. Obecnie powód pozostaje na całkowitym utrzymaniu matki. Do kontaktów powoda z pozwanym dochodzi sporadycznie, wyłącznie z inicjatywy matki dziecka. Pozwany nie wywiązuje się również z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Aktualnie małeletni chodzi do szkoły w D., gdzie w związku z pracą matki od kilku lat czasowo przebywa. Powód uczęszcza na dodatkowe lekcje języka niemieckiego oraz na korepetycje z języka angielskiego i matematyki, trenuje piłkę nożną. Miesięczny koszt utrzymania dziecka matka małeletniego określiła na kwotę ok. 3.000 zł.

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 sierpnia 2012 pozwany wskazał, że ze względu na sytuację materialną nie jest w stanie płacić alimentów w wysokości określonej przez matkę powoda w pozwie. Pozwany zaznaczył, że z tytułu wykonywanej pracy uzyskuje dochód wysokości ok. 2.000 zł. Natomiast koszt utrzymania 4 osobowej rodziny wynosi ok. 4.400 zł. W dalszej kolejności zaznaczył, że regularnie przelewa na rachunek komornika kwotę w wysokości 300 zł (tytułem zaległych oraz bieżących alimentów), a także kwotę 100 zł na lokatę założoną dla syna.

Podczas rozprawy w dniu 17 maja 2013 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 maja 2004 r. przed Sądem Rejonowym (...) K. F. działająca jako przedstawiciel ustawowy powoda- N. P. i pozwany R. P. zawarli ugodę, na mocy której pozwany zobowiązał się płacić na rzecz powoda N. P. alimenty w kwocie po 150 zł miesięcznie, płatne do dnia 5-go każdego miesiąca do rąk matki powoda K. F. poczynając od dnia 01 września 2003 r.

Jednocześnie pozwany oświadczył, że alimenty należne za okres od września 2003 r. do kwietnia 2004 r., w łącznej kwocie po 1.200 zł uiszczył w 12 ratach miesięcznych po 100 zł każda, płatnych do dnia 5-go każdego miesiąca, poczynając od 01 czerwca 2004 r.

Dowód:

- ugoda zawarta przed Sądem Rejonowym (...) w sprawie sygn. akt III RC (...).

W dacie zawarcia ww. ugody sądowej N. miał 4 lata, był dzieckiem zdrowym, rozwijał się prawidłowo. Uczęszczał do przedszkola. Miesięczna opłata za przedszkole wynosiła 200 zł.

Matka małoletniego K. F. pracowała wówczas na umowę zlecenia jako tłumacz, z tego tytułu uzyskiwała dochód w wysokości ok. 800-1.000 zł miesięcznie.

Pozwany wówczas był zarejestrowany jako osoba bezrobotna, pracował bez umowy jako mechanik, z tego tytułu uzyskiwał dochód w wysokości ok. 700-800 zł miesięcznie. Zamieszkiwał wraz z konkubinią oraz dzieckiem.

Dowód:

- akta tut. Sądu o sygn. III RC (...).

Powód ma 12 lat, jest dzieckiem zdrowym, nie choruje przewlekłe. W ostatnim czasie przeszedł zabieg usunięcia trzeciego migdałka, obecnie oczekuje na zabieg urologiczny, w związku z czym pozostaje pod kontrolą specjalisty.

Od 4 lat wraz z matką mieszka w (...) w D.. Uczęszcza do prywatnej polskiej szkoły. Miesięczna opłata za szkołę wynosi 1.000 euro. Pozostałe wydatki związane z utrzymaniem powoda wynoszą ok. 200 euro, na kwotę tą składają się należności związane z zakupem żywności, odzieży, pomocy naukowych, dodatkowe korepetycje z języka niemieckiego oraz matematyki oraz treningi piłkarskie.

Powód zamieszkuje wraz z matką oraz jej partnerem. Miesięczny koszt utrzymania mieszkania wynosi ok. 900-1.000 euro i jest w całości ponoszony przez partnera matki.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda K. F., k. 63-64.

Przedstawicielka ustawowa powoda K. F. od czerwca 2004 r. zatrudniona jest na stanowisku tłumacza w firmie (...), z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 1.685,74 euro netto miesięcznie. Ponadto z tytułu

każdorazowego wyjazdu w delegację otrzymuje dodatkowo kwotę w wysokości 400-500 euro, a także raz do roku premię w wysokości miesięcznego wynagrodzenia.

Dowód:

- zaświadczenie o zarobkach wraz z tłumaczeniem k. 60-61,
- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda K. F., k. 63-64.

Pozwany zatrudniony jest obecnie w pełnym wymiarze czasu pracy na Akademii (...) (...) na stanowisku technika elektryka, z tego tytułu w ostatnich 5 miesięcy średnie jego wynagrodzenie wyniosło 2.560,00 zł brutto miesięcznie.

Pozwany ma dwójkę małoletnich synów: A. P. (1) (lat 9) oraz A. P. (2) (lat 4) pochodzących ze związku z B. W., z którą od 4 lat pozostaje w związku małżeńskim. Pozwany uznał ojcostwo małoletnich synów.

Pozwany wraz z rodziną zamieszkuje we W. przy ul. (...). Miesięczny koszt utrzymania mieszkania wynosi ok. 700-750 zł, na kwotę tę składa się opłata za czynsz w wysokości 350 zł oraz energia elektryczna 350-400 zł (mieszkanie ogrzewane jest na prąd).

Żona pozwanego od stycznia 2013 r. jest osobą bezrobotną i poszukuje zatrudnienia, uprzednio prowadziła własną działalność gospodarczą- perfumerię.

Dowód:

- zaświadczenie o zatrudnieniu, k. 47,
- wydruk zarobków pracownika, k. 62,
- przesłuchanie pozwanego R. P., k.64.

Pozwany nie uiszcza alimentów na rzecz syna. W czasie pobytu syna w Polsce przekazuje mu drobne prezenty w postaci książek, gier komputerowych. W zeszłym roku z okazji urodzin przekazał mu kwotę w wysokości 50 euro.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawicielki ustawowej powoda K. F., k. 63-64. - zeznanie pozwanego k.64.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Żądanie powoda oparte zostało na przepisie art. 138 k.r.i o. zgodnie, z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Badając sytuację uprawnionej oraz zobowiązanego należało mieć na względzie także przepisy stanowiące podstawę obowiązku alimentacyjnego w niniejszym przypadku, a więc art. 128 k.r.i o., art. 133 § 1 k.r.i o., art. 135 § 1 i 2 k.r.i o.

Zgodnie z art. 128 k.r.i o. obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania obciąża krewnych w linii prostej i rodzeństwo. Na mocy art. 133 § 1 k.r.i o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które jeszcze nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Art. 135 k.r.i o. przewiduje, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Potrzeby uprawnionych oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie; tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawnieni, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów.

Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54, OSN 1956, nr I, poz. 3.).

Należy w tym miejscu zauważyć, że badając z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionych oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego w kontekście zmian jakie zaszły od ostatniego orzeczenia w zakresie alimentów, należy mieć cały czas na uwadze dyspozycję art. 135 k.r.i o.

Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionych powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Zawsze jednak każde dzieci muszą mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego ich prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dzieci oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji. Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia -6 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1077/99, LEX nr 51637

Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Sam upływ czasu nie może uzasadniać zmian w zakresie obowiązku alimentacyjnego, chyba że zmieniła się sytuacja uprawnionych bądź zobowiązanego. Jednak nie każda zmiana tej sytuacji będzie uprawniała Sąd do zmiany orzeczenia alimentacyjnego. Zmiana będzie możliwa tylko, gdy w oparciu o dyspozycję przywołanych wyżej przepisów, stanowiących podstawę obowiązku alimentacyjnego, na tle nowych okoliczności, Sąd dojdzie do przekonania, że obowiązek alimentacyjny w orzeczonym zakresie nie może się ostać. Jednak należy podkreślić, że w odniesieniu do małoletnich dzieci upływ czasu jest najczęściej wystarczającym uzasadnieniem dla zwiększonych potrzeb dziecka i kosztów na dziecko ponoszonych. Dziecko bowiem rośnie, zwiększają się więc potrzeby związane z coraz szerszą zakrojoną edukacją, częstszymi zajęciami pozalekcyjnymi i koniecznością uczęszczania na dodatkowe lekcje, dziecko inaczej się ubiera, inaczej spędza wolny czas.

Nie można także zapominać o tym, że zgodnie z art. 135 § 2 k.r.i o. wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego, w takim wypadku świadczenia alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Mając na uwadze wskazane przepisy i ich wykładnię, Sąd doszedł do przekonania, że podwyższenie alimentów jest zasadne, jednak nie do wysokości jakiej żądała matka powoda. Należy zauważyć, że od ostatniego pozytywnego orzeczenia w sprawie alimentów upłynęło 9 lat. W tym czasie z uwagi na wiek, rozpoczęcie edukacji, nowe zainteresowania, zmianę miejsca zamieszkania oraz spadek siły nabywczej pieniądza koszty utrzymania powoda znacznie wzrosły.

W dalszej kolejności odnosząc się do sytuacji majątkowej matki powoda, wskazać należy, że w porównywalnym okresie uległa ona znacznej poprawie. Zasadniczy wpływ na ten wzrost miało podjęcie przez nią zatrudnienia w Niemczech w zagranicznej firmie. W tym czasie jej dochód wzrósł bowiem ok. 10-krotnie do kwoty ok. 8.000 zł netto miesięcznie.

Co do sytuacji finansowej pozwanego wskazać należy, że uległa ona także poprawie choć w zdecydowanie mniejszym stopniu. Pozwany w dacie zawarcia ugody sądowej zatrudniony był bez umowy o pracę na stanowisku mechanika osiągając z tego tytułu 800 zł, obecnie posiada stałe zatrudnienie. Na przestrzeni ostatnich 9 lat jego dochód wzrósł natomiast o ok. 1.000 zł.

Usprawiedliwione potrzeby i koszt utrzymania powoda oscyluje obecnie na poziomie ok. 1.200 euro miesięcznie (tj. ok. 5.000 zł). Zasadniczą część tej kwoty stanowi opłata za prywatną szkołę ok. 1.000 euro, pozostałe natomiast wydatki związane z jego utrzymaniem, na które składają się koszty zakupu żywienia, odzieży, podręczników oraz pomocy naukowych, a także opłaty za zajęcia dodatkowe (treningi piłkarskie oraz korepetycje z języka niemieckiego) wynoszą ok. 200-250 euro miesięcznie (tj. ok. 1.000 zł miesięcznie). Rodzice winni łożyć na utrzymanie dziecka w zasadzie po połowie. Mając jednak na uwadze to, że obecna sytuacja majątkowa matki powoda jest zdecydowanie lepsza od sytuacji materialnej pozwanego, a także fakt, że pozwany na swoim utrzymaniu ma jeszcze dwójkę małoletnich synów, Sąd postanowił, że pozwany będzie zaspokajał jedynie część kosztów utrzymania małoletniego, odpowiadającej niespełna 1/10 wydatków związanych z jego utrzymaniem.

Zdaniem Sądu zasądzona na rzecz małoletniego powoda kwota alimentów w wysokości 450 zł miesięcznie jest z jednej strony uzasadniona zwiększonymi na przestrzeni ostatnich 9 lat potrzebami powoda, z drugiej zaś strony nie będzie stanowiła nadmiernego obciążenia dla pozwanego. Zaznaczyć również należy, że pozwany od czasu zawarcia ugody sądowej nie partycypował w żaden sposób w kosztach utrzymania małoletniego syna, ograniczając się w ostatnich 4 latach jedynie do wręczania mu drobnych, okazjonalnych prezentów w czasie jego wizyt w Polsce.

Mając na uwadze aktualny koszt utrzymania powoda, okoliczności wpływające bezpośrednio na jego wysokość (obecne miejsce zamieszkania małoletniego, wydatki związane z opłatą za prywatną szkołę), a także bardzo dobrą sytuację majątkową matki małoletniego Sąd uznał, że żądana przez nią kwota w wysokości 850 zł nie znajduje uzasadnienia w przytoczonych powyżej przepisach prawa rodzinnego, ponadto jest również całkowicie oderwana od aktualnych możliwości zarobkowych pozwanego. Powództwo w zakresie ponad kwotę 450 zł miesięcznie jako bezzasadne należało więc oddalić.

Uściślając obowiązek pozwanego wskazano termin, w którym mają być uiszczane miesięczne raty alimentacyjne, zaś orzeczenie o odsetkach znajduje oparcie w art. 481 § 1 k.c.

Orzeczenie o kosztach zostało oparte o przepis art. 98 k.p.c. i art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398, z późn. zm.). O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie § 7 ust. 1 pkt 11 w zw. z § 7 ust. 4 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) w zw. z art. 98 k.p.c.

Rygor natychmiastowej wykonalności został nadany orzeczeniu na mocy przepisu art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.